

Críticateatre

Jordi Bordes

Falta un cop de la tramuntana

La Víctor C

Autoria: C. Albert (Víctor C)
Direcció: Carme Portaceli
Dramatúrgia: Anna M. Ricart
Intèrprets: Ferran Carvajal,
Lluïsa Castell, Oriol Guinart,
Olga Onrubia, Rosa Renom,
Manel Sans, Anna Ycobalzeta
Dimecres, 6 d'octubre (fins al 7 de
novembre) a la Sala Gran del TNC

Ala posada en escena de *La Víctor C* li falta un cop decisiu de tramuntana. Ara, la posada en escena arriba tova, com una marea llarga d'onades lentes quan a la Caterina Albert (que firmava els textos com a Víctor Català) la caracteritzen els cops de puny dels seus textos, amb un regust amarg a la *Terra baixa* de'n Guimerà. És simpàtica i carismàtica l'anècdota que Caterina Albert rebés el personal al llit de casa, com si estigués malalta, com si fos una desvalguda. Que es fes l'amateur i restés importància als seus textos amb la gent del carrer però que, en canvi, els defensés aferrissadament amb els col·legues de narrativa. Que li recriminessin que insistís en els drames rurals (ben foscos) quan ella era una feliç filla de la costa. I que si s'atrevia amb una trama urbana li deien que no tenia prou

Lluïsa Castell i Rosa Renom, dalt del llit ■ MAY ZIRCUS / TNC

múscul. També està bé plantejar que al voltant del llit, com si fos un somni, l'autora convoqués alguns dels seus contes. Però queda tou.

Rosa Renom és una entrançable i excèntrica Caterina Albert. Tot roda al voltant del seu llit i ella en

viu, aparentment, des preocupada. Hi ha salts de coherència estranys que no queden ben explicats. Per exemple, com pot ser que la protagonista envellís (i morí) i, en canvi, la seva germana (una simpàtica Lluïsa Castell) mai acabí d'envellir? També es

fa estrany el codi de la narració dels contes. Hi ha els que tenen un notable aire de fer *teatro*, quasi caricaturesc mentre que a *L'Alcega* el drama és molt més sentit. Potser hauria estat més senzill limitar-se a reproduir un conte. Una centrifugadora ha allisat el vocabulari de Víctor Català. L'escenografia de Paco Azorín és útil per relatar els contes però peca de la mateixa indeterminació de l'escena. Fa bonic però no revela emoció rellevant.

Deia Sergi Belbel que, a falta de tradició teatral d'autoria catalana, bo era posar les trames de les novel·les en posades en escena. De bons exemples, n'hi ha a cabassos. Començant per *La infanticida* (que ara també es programa al TNC). Alcía Gorina va fer una preciosa adaptació de *Solitud*, en què es jugava, allà sí, amb la llengua més enfiladissa.

Anna Maria Ricart i Carme Portaceli són un duet infal·lible en obres que reivindicuen la creació en femení. Signen juntes adaptacions com ara *Jane Eyre*, *Mrs Dalloway*, *La casa de los espíritus* amb resultats excel·lents. És una bona idea de Portaceli estrenar la direcció al TNC amb *La Víctor C*, però no fa diana.

El director David Casademunt i el nen Asier Flores, en la presentació d'«El páramo» al Festival de Sitges ■ ACN

Les pors a dins d'un mateix

David Casademunt porta a Sitges el seu primer llarg de ficció, «El páramo»

Bernat Salvà
SITGES

«A l'Escac ens van ensenyar que hem de parlar del que un té a dins de si mateix i he fet una pel·lícula molt personal», diu David Casademunt (Barcelona, 1984), enèsim cineasta d'aquesta escola de cinema que és seleccionat per un festival de cinema amb la seva *opera prima*. «*El páramo* parla del procés que vaig viure quan vaig perdre el pare de molt jove, després de conviure amb la seva malaltia. He volgut parlar de les pors interiors des dels codis del gènere, em sembla fantàstica la màgia del cinema.»

David Casademunt ja havia fet diversos curts i codirigit el documental *Rumba Tres: De ida y vuelta* (2016). El seu primer llargmetratge de ficció, *El páramo*, ha estat produït per Netflix i té com a protagonistes el nen d'onze anys Asier Flores, Inma Cuesta i Roberto Álamo. Es va presentar ahir a Sitges, en la secció Oficial Fantàstic Competició.

En algun moment del segle XIX, una parella i el

seu fill viuen en una casa completament aïllada, enmig d'un erm (es va rodar en una zona de Terol). Mare i fill es queden sols i entren en una espiral de terror, alimentada pels seus propis fantasmes i per la solitud i el clima extrem d'aquell paratge, castigat pel vent i les tempestes.

«La pel·lícula parla de la falta d'afecte, de la solitud, de quan l'amor se'n va i ve l'obscuritat», resumia ahir en la roda de premsa del festival Roberto Álamo, que no va estalviar elogis per a Asier Flores: «És un noi extremament afectiu que escolta i veu, que no és el mateix que sentir i mirar. És l'actor perfecte.»

El segle XIX

La pel·lícula juga a fons els recursos del gènere fantàstic i de terror: la por que neix a dins dels personatges es va fent real i es transmet també a l'espectador. La història se situa al segle XIX per diversos motius: «Una de les idees clau —explica el director— era l'aïllament i la incomunicació, i això ens allunyava de l'actualitat. Ens calia un marc històric de conflicte, i el segle XIX era ideal. També hi ha alguna cosa estètica i pictòrica de l'època que resultava molt estimulants.» ■

Críticadansa

Oriol Pérez Treviño

Cosmètica patrimonial

«La nit de Sant Joan»
Foyer del Liceu, 8 d'octubre

Moltes preguntes ens podien assaltar a la fi de l'estrena del ballet *La nit de Sant Joan* de Robert Gerhard (1896-1970). En primer lloc la sana enveja de l'existència, a Madrid, d'un programa musical tan potent com el de la Fundació Joan March, que, liderat pel musicòleg Miguel Ángel Marín, ha esdevingut un model inqüestionable. Ha estat aquesta fundació la que ha liderat la producció de l'esmentat ballet gerhardià i que, aquest cap de setmana, s'ha po-

gut veure al Foyer del Liceu. En haver-se impulsat des de Madrid, la producció ha estat la pròpia de la sempre magnífica programació marchiana, però això ha anat en detriment de l'enfoc i la concepció de l'espectacle. I la qüestió del títol *La nit de Sant Joan*, per molt que el pintor Joan Junyer titulés així i en francès la sèrie dels sets esbossos per als figurins, no és erroni sinó que és d'una gran honestedat intel·lectual i musicològica perquè el que hem pogut veure al Liceu ha estat, en efecte, la construcció d'un nou ballet generat a partir dels materials conservats

(esbossos, apunts, guions partitures diverses) del que Gerhard i Ventura Gassol, principalment, havien batejat com *Les Feux de la Saint Jean*. Amb la magnífica Companyia Antonio Ruz i l'entusiasme pianístic de Miguel Basella, els assistents ens hem trobat amb una lectura més compresa des del món de les avantguardes i el primitivisme europeu que no a la profunda catalanitat d'un «ballet catalan» que, en absència de poder-se estrenar a Catalunya per les tràgiques circumstàncies de la Guerra Incivil, Gerhard va intentar de promoure a Anglaterra

amb el títol *Soirées de Barcelone*. Sense desmereïxer i aplaudint el projecte vist, no és menys cert que se'ns desperten preguntes: ¿la línia de recuperació i exhibició del nostre patrimoni ha de ser només de caire cosmètic, potser per tranquil·litzar la consciència, o ens ho comencem a creure de veritat? Que els lideratges en la recuperació del nostre patrimoni vinguin de fora del Liceu, es diguin Fundació Joan March o La Bottega de l'Esmuc, hauria de començar a fer reflexionar el mateix Patronat del Liceu i als nostres dirigents polítics.